

NCDO onderzoekt regelmatig wat het Nederlandse publiek denkt over internationale samenwerking. Ook laat NCDO onderzoek uitvoeren over internationale vraagstukken die betrekking hebben op de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Dit is een samenvatting van vier van deze onderzoeken. De vier volledige onderzoeksrapporten en een lijst met overige onderzoeken kunt u vinden op www.ncdo.nl.

Postadres:
Postbus 94020
1090 GA Amsterdam

Bezoekadres:
(hoofdingang KIT)
Mauritskade 63
1092 AD Amsterdam

tel: 020 568 87 55
fax: 020 568 87 87
info@ncdo.nl
www.ncdo.nl

Spectaculaire stijging

In Nederland nam de bekendheid met de millenniumdoelen in een periode van tweeënhalf jaar met 500 procent toe. Die periode begint in april 2003 toen NCDO de eerste meting liet uitvoeren. Daaruit bleek dat 10 procent van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder wel eens iets over de millenniumdoelen had gehoord. Die periode eindigt in oktober 2005 met de vierde meting die als resultaat gaf, dat de bekendheid gestegen was tot 51 procent. De onderzoeken, telefonische enquêtes onder een representatieve steekproef van 1000 mensen van 18 jaar en ouder, werden gehouden in maart 2003, juni 2004, augustus 2005 en september-oktober 2005. In alle onderzoeken werd dezelfde hoofdvraag gesteld, zie figuur 1.

Aan mensen die de vraag met 'ja' of 'geloof van wel' beantwoordden werd gevraagd één of meer millenniumdoelen te noemen. Uit alle vier onderzoeken bleek dat ruim 60 procent van de ondervraagden dat kon. Degenen die eerder 'geloof van wel' hadden geantwoord bleken dat net zo goed te kunnen dan de volmondige ja-antwoorders. Mede om die reden werden beide antwoordcategorieën bij elkaar opgeteld en

omschreven als mensen die bekend zijn met de millenniumdoelen.

Verschillen tussen respondenten

Hoogopgeleiden blijken meer te weten over de millenniumdoelen dan mensen met een lagere opleiding. De bekendheid bij mannen is iets groter dan bij vrouwen. In de eerste meting gaf 11,6 procent van de mannen en 8,9 procent van de vrouwen aan bekend te zijn met de millenniumdoelen; in de vierde meting waren die percentages 54,8 en 47,1. Vrij grote verschillen doen zich voor tussen de verschillende leeftijdsgroepen. In 2003 antwoordde 8,6 procent van de 18-34-jarigen 'ja' of 'geloof van wel' tegen 13,6 procent van de 50-plussers. In de volgende metingen was die verhouding respectievelijk 10,9/31,3 procent, 28,4/49,4 procent en 41,8/59,0 procent.

Verklaring voor stijging

Onderzoeker Tom van Veen (Focus Market Research) die alle onderzoeken leidde, noemde de bekendheid in 2003 aanvankelijk laag, signaleerde in 2004 een statistische significante toename en in 2005 een spectaculaire stijging. De onderzoeker veronderstelde dat de gestegen bekendheid het gevolg was van meer

publiciteit. Deze veronderstelling was voor NCDO aanleiding om in september-oktober 2005 een deel van de derde meting te herhalen en aan te vullen. Direct voorafgaand aan en tijdens de tweede Millenniumtop van de Verenigde Naties (14-16 september 2005) zouden de media naar verwachting veel over de millenniumdoelen zeggen en schrijven. In die periode waren tevens diverse campagneactiviteiten van 'Maak het waar. Armoede de wereld uit', een samenwerking van 44 Nederlandse organisaties, gepland. Dat alles zou tot een verdere stijging moeten leiden. Uit de vierde meting bleek dat dat inderdaad het geval was. De bekendheid steeg in een maand tijd van 39 naar 51 procent.

Media-aandacht

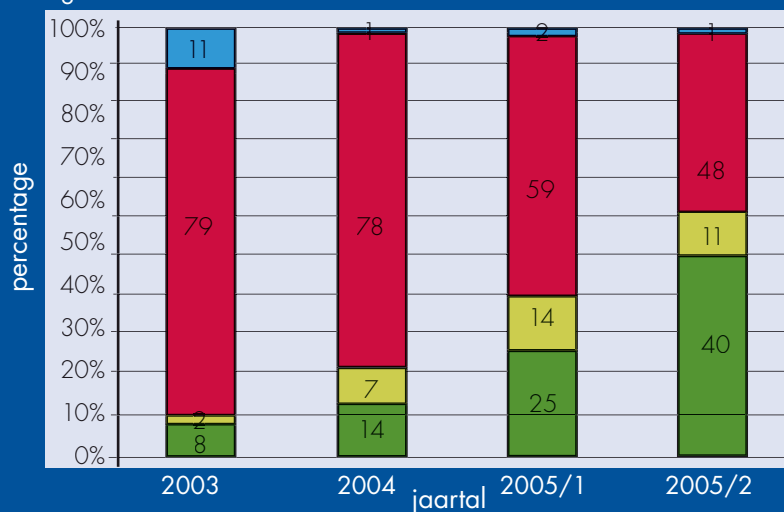
Er was onmiskenbaar sprake van ruime media-aandacht. Uit onderzoek (zomer 2005) van de School voor de Journalistiek te Utrecht bleek dat zes landelijke dagbladen in de eerste helft van 2005 meer over de millenniumdoelen hadden geschreven dan in de drie jaar (2002-2004) daarvoor. De grootste media-aandacht was voor het Live8-evenement, concerten vanuit negen landen op 2 juli 2005 en aanvullende publieksacties. De

Onderzoeksvraag:

In 2000 hebben regeringsleiders uit alle landen een aantal ontwikkelingsdoelen voor 2015 afgesproken. Dat zijn doelstellingen die samen een belangrijk ontwikkelingsprogramma vormen voor de armere mensen en landen in de wereld. Ze worden ook wel de millenniumdoelen genoemd. Heeft u daar wel eens iets van gehoord?

- ja
- nee
- geloof van wel
- weet niet

Figuur 1: Bekendheid millenniumdoelen

naam Live8 is niet alleen een klankverwijzing naar Live Aid (1985), maar is bewust ontleend aan de acht millenniumdoelen en legt de relatie met de G8-top, het halfjaarlijkse overleg van landen met de grootste economische macht. De G8-bijeenkomst van juli 2005 (Edinburg) was vooral gewijd aan voorstellen van de Engelse regering een nieuwe impuls te geven aan kwijtschelding van schulden van ontwikkelingslanden (millenniumdoel 8).

Campagne-activiteiten

In het vierde millenniumonderzoek (september-oktober 2005) is nagegaan of het publiek iets heeft gemerkt van die internationale en Nederlandse campagne-activiteiten:

- De Live8-concerten. 83 procent van het publiek heeft daarvan iets gezien, daarover iets gehoord of gelezen.
- De campagne 'Maak het waar. Armoede de wereld uit'. 40 procent

heeft daarvan op een of andere manier kennis genomen.

- Oproep sms-jes of handtekeningen aan premier Balkenende te sturen. 36 procent heeft daar iets van gemerkt.
- White Band Day, de dag van de witte armbandjes. 42 procent is hiermee bekend.
- 10 september 2005: witte spandoeken op grote gebouwen. 15 procent van het publiek heeft daar iets van gemerkt.

Internationaal

Op grond van internationale onderzoeken en metingen in diverse landen kan worden vastgesteld dat Nederland onmiskenbaar koploper is wat de bekendheid met de millenniumdoelen betreft. Na de eerste meting (2003) bleek dat in Nederland de bekendheid met de millenniumdoelen vergelijkbaar was met andere landen (Zweden, Canada) of iets hoger lag (Verenigde

Staten, Groot-Brittannië). Uit onderzoek van de Europese Commissie (Eurobarometer 222, waarvoor in november-december 2004 mensen in alle 25 EU-lidstaten werden geïnterviewd) bleek de bekendheid in Nederland (13 procent) iets boven het Europese gemiddelde (12 procent) te liggen. Datzelfde percentage (12 procent) wordt in een recente OESO-publicatie (Policy Insights 13, augustus 2005) vermeld voor alle 30 rijke landen. Uit de Eurobarometer 222 bleek dat de bekendheid in Zweden verreweg het grootst was, 27 procent. Een eigen Zweeds onderzoek, in februari 2005 uitgevoerd in opdracht van het Zweedse Agentschap voor Internationale Ontwikkeling (SIDA) leverde overigens bescheidener cijfers op: ja 21 procent - nee 76 procent - weet niet 3 procent.

© november 2005 NCDO

INLEIDING

De algemene vergadering van de Verenigde Naties nam in september 2000 de Millenniumverklaring aan. Deze verklaring omvat een agenda voor armoedebestrijding in de wereld. Die agenda is een richtlijn voor beleid van de VN zelf, van internationale organisaties en van alle 191 VN-lidstaten voor de periode 2000-2015. Vrijwel alle particuliere ontwikkelingsorganisaties sluiten aan bij deze beleidslijn. Geen andere internationale strategie voor armoedebestrijding in de wereld wordt zo breed onderschreven. Ondanks pogingen daaraan te tornen, werd die brede steun bevestigd in de VN-top van 14-16 september 2005 in New York. In de Millenniumverklaring staan acht hoofddoelen die in 2015 gerealiseerd moeten zijn; de acht millenniumdoelen. Deze hoofddoelen zijn uitgewerkt in 18 afgeleide doelstellingen. Om na te gaan of die dichterbij bereik komen zijn daaraan 48 meetpunten (indicatoren) verbonden. NCDO geeft in de periode 2003-2006 voorrang aan informatieverbreiding over de millenniumdoelen. In deze periode liet NCDO vier keer onderzoeken hoe het staat met de bekendheid van de millenniumdoelen in Nederland. Deze samenvatting bevat de belangrijkste resultaten van die vier onderzoeken.